

Europos Komisijos išleistame 2018 m. Europos skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės (DESI) reitinge Lietuva užima 13 vietą tarp 28 ES valstybių. Reitingas sudaromas pagal valstybių padarytą pažangą skaitmeninimo srityje, kur Lietuva išlaiko tą pačią poziciją jau trečius metus iš eilės. Mūsų šalis sėkmingai lenkia kaimyninę Latviją (19 vieta reitinge), tačiau nusileidžia kitai Baltijos valstybei – Estijai (9 vieta reitinge).

Lietuvos DESI balas 2018 m. siekė 56,6 – 2,6 balo daugiau nei ES vidurkis – ir augo sparčiau nei Bendrijos: 3,4 ir 3,2 balo atitinkamai. Daugiausiai balų Lietuvai teko skaitmeninių viešųjų paslaugų srityje. Pagal šį rodiklį mūsų šalis užima 7 vietą visoje Europoje. Prasčiausia padėtis tebėra su žmogiškuoju kapitalu, čia Lietuvai tenka tik 19 vieta.

Pasak Lietuvos inovacijų centro Inovacijų paramos paslaugų departamento direktoriaus dr. Artūro Jakubavičiaus, situacija Lietuvoje pamažu gerėja, o kai kuriais aspektais net esame tarp ES lyderių, pavyzdžiui, pagal interneto naujienų vartotojus bei bendravimą internetu naudojantis vaizdo telefonija, tačiau daugiausiai iššūkių šaliai kelia informacinių ir ryšių technologijų specialistų ir apskritai specialistų trūkumas.

„Lietuva sparčiai skaitmenizuojasi. Verslas, pramonė ir viešasis sektorius masiškai pereina prie skaitmeninių sprendimų, tačiau specialistų, kurie galėtų šiuos sprendimus įgyvendinti, Lietuvoje trūksta. Negana to, šalyje jau veikia ir dar planuoja įsikurti net keli tarptautiniai klientų aptarnavimo centrai, informacinių technologijų centrai, kurie pritraukia didžiąją dalį turimų informacinių ir ryšių technologijų specialistų, todėl jų dar labiau ima trūkti šalies ūkio subjektų poreikiams patenkinti. Ši situacija prisideda ir prie to, kad šios srities specialistai Lietuvoje išlieka tarp daugiausiai uždirbančių, nes pasiūla nepatenkina poreikio“, – sako A. Jakubavičius. Jis atkreipia dėmesį, kad pagal šių specialistų santykį su šalies gyventojų skaičiumi (2,5 proc.), Lietuva užima tik 23 poziciją visoje ES.

Negana to, pačios visuomenės skaitmeninis raštingumas vis dar nėra pakankamas. Nors vykdomos įvairios šviečiamosios iniciatyvos, šiuo metu tik pusė Lietuvos gyventojų yra įgiję skaitmeninių įgūdžių, o tai atitinkamai apriboja jų galimybes naudotis skaitmeninėmis viešosiomis paslaugomis. „Neseniai vykęs vėluojančių pensijų ažiotażas yra puikus to pavyzdys. Keli šimtai tūkstančių pensininkų gauna jiems skirtas pensijas tiesiai į namus. Ši paslauga jiems nieko nekainuoja, tačiau valstybė yra priversta šias paslaugas pirkti viešųjų pirkimų būdu. Kaip kartais nutinka, pasirinktas tiekėjas nesugebėjo įvykdyti dalies įsipareigojimų ir žmonės laiku negavo pensijų. Šios problemos iš esmės nebūtų buvę, jei didžioji dalis senjorų pensijas gautų į savo banko sąskaitas, tačiau tam reikalingas tinkamas senjorų skaitmeninis raštingumas“, – paaiškina A. Jakubavičius. Vis dėlto, anot jo, keičiantis

kartoms ilgainiui visuomenės skaitmeninis raštingumas smarkiai išaugs.

Kiek geresnė padėtis yra su verslo ir pramonės skaitmeninimu. „Padėtis neabejotinai gerėja: vis daugiau įmonių investuoja į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, diegia naujas technologijas bei inovacijas siekdamos kurti aukštesnės pridėtinės vertės produkciją ar paslaugas. Tokias verslo pastangas skatina bei palaiko ir valstybė. Ekonomikos ir inovacijų ministerija deda dideles pastangas skatindama spartesnę pramonės skaitmeninimą šalyje. Lietuvoje buvo sukurta tikslinė platforma „pramonė 4.0“, skirta būtent šiai iniciatyvai plėtoti. Šioje platformoje yra suburta ir speciali darbo grupė, kuri ieško būdų, kaip spręsti skaitmeninimo specialistų ir kompetencijų trūkumą Lietuvoje. Negana to, kartu su Lietuvos inovacijų centru yra parengtas pramonės skaitmeninio kelrodis 2019-2030 metams, kuris apibrėžė aiškias kryptis, kur link turėtų judėti šalies pramonė, jei nori išlikti konkurencinga tarptautinėse rinkose, ir kaip valstybė galėtų prie to prisidėti. Šio kelrodžio pagrindu bus atnaujinami teisiniai dokumentai, atnaujinamos ir kuriamos naujos finansinės priemonės pramonės skaitmeninimui skatinti“, – teigia A. Jakubavičius.

Pasak jo, nors skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės srityje Lietuva išlieka stipria ES vidutiniuke, visais aspektais, išskyrus žmogiškuosius išteklius, Lietuvos vertinimas kasmet gerėja, todėl tikėtina, kad mūsų šalies pozicija ilgainiui tik gerės.

DESI indeksas yra matuojamas pagal penkias kategorijas, kur Lietuva užėmė tokias pozicijas: skaitmeninės viešosios paslaugos – 7 vieta; galimybė naudotis ryšiu – 12 vieta; naudojimasis internetu teikiamomis paslaugomis – 9 vieta; skaitmeninių technologijų integracija – 9 vieta; žmogiškasis kapitalas – 19 vieta.

Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)